

Prima instanță: : Judecătoria Chișinău (sediul Buiucani), (jud. V. Chiselița)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. V. Sîrbu, D. Dulghieru, V. Buhnaci)

Î N C H E I E R E

02 februarie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios
administrativ al Curții Supreme de Justiție

În componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Dumitru Mardari
Svetlana Filincova

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Ministerul Justiției,
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Vasilachi Vladimir
împotriva Ministerului Justiției, intervenienți accesorii Consiliul mun. Chișinău și
executorul judecătoresc Ungureanu Oleg cu privire la constatarea încălcării
dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești și repararea
prejudiciului moral,

împotriva deciziei din 14 aprilie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a
fost respinsă cererea de apel declarată de către Ministerul Justiției și a fost admisă
cererea de apel declarată de către Vasilachi Vladimir, casată hotărârea Judecătoriei
Chișinău (sediul Buiucani) din 19 iunie 2018, fiind pronunțată o nouă hotărâre,

c o n s t a t ă

La 29 martie 2018, reclamantul Vasilachi Vladimir a depus cerere de chemare
în judecată împotriva Ministerului Justiției, intervenienți accesorii Consiliul mun.
Chișinău și executorul judecătoresc Ungureanu Oleg cu privire la constatarea
încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești și
repararea prejudiciului moral.

În motivarea cererii de chemare în judecată, reclamantul a invocat că, activând
în cadrul Brigăzii de Poliție cu Destinație Specială al Ministerului Afacerilor Interne,
a participat la lupte pentru apărarea Independenței și Integrității Teritoriale a
Republicii Moldova, fiind veteran de război, în prezent fiind pensionar al
Ministerului Afacerilor Interne.

Reclamantul a mai indicat că, la 08 iunie 2010, s-a adresat cu cerere către
Primăria mun. Chișinău și Consiliul mun. Chișinău, în privința asigurării cu spațiu
locativ în conformitate cu prevederile art.35 al Legii „Cu privire la poliție” nr.416
din 18 decembrie 1990 cu toate modificările ulterioare, art. 13 art. 15 ale Legii „Cu
privire la veterani” nr.190 și în conformitate cu prevederile art. art. 1, 28, 29, 35, 37,
42, 44 al Codului cu privire la locuințe nr.306 din 03 iunie 1983.

Reclamantul a subliniat că, potrivit răspunsului parvenit de la Direcția Generală Locativ Comunală și Amenajare a Consiliului mun. Chișinău la cererea prealabilă i s-a comunicat, că Direcția Generală Locativ Comunală și Amenajare a Consiliului mun. Chișinău a examinat petiția referitor la asigurarea cu spațiu locativ și având în vedere că în mun. Chișinău s-a creat o situație extrem de dificilă cât privește asigurarea cu spațiu locativ a persoanelor care dispun de acest drept conform legislației și actelor normative în vigoare, din lipsa de surse financiare și spațiului locativ disponibil, Primăria mun. Chișinău în prezent nu poate soluționa problema locativă.

A menționat că, a contestat refuzul autorităților locale de a-l asigura cu spațiul locativ, astfel, prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 04 aprilie 2011, a fost respinsă cererea de chemare în judecată ca neîntemeiată.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 14 septembrie 2011, a fost casată hotărârea Curții de Apel Chișinău din 04 aprilie 2011, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Vasilachi Vladimir împotriva Consiliului mun. Chișinău cu privire la contestarea actului administrativ și s-a emis o nouă hotărâre, prin care a fost admisă parțial acțiunea lui Vasilachi Vladimir împotriva Consiliului mun. Chișinău cu privire la contestarea actului administrativ.

A fost obligat Consiliul mun. Chișinău de a-l asigura pe Vasilachi Vladimir împreună cu membrii familiei sale cu spațiu locativ conform normelor stabilite și conform succesiunii rândului stabilit.

Reclamantul a mai relatat că, după intrarea în vigoare a deciziei judecătorești menționate, s-a adresat cu o cerere către executorul judecătoresc Ungureanu Oleg, prin care a solicitat să contribuie la executarea deciziei Curții Supreme de Justiție din 14 septembrie 2011, conform Codului de executare și legislației în vigoare. Conform încheierii executorului judecătoresc Ungureanu Oleg cu privire la primirea spre executare a documentului executoriu și intentarea procedurii de executare a fost dispusă intentarea procedurii de executare și a fost obligat Consiliul mun. Chișinău să execute decizia menționată odată cu primirea prezentei încheieri.

A subliniat că, conform răspunsului parvenit de la Primăria mun. Chișinău s-a adus la cunoștință executorului judecătoresc Ungureanu Oleg că, executarea hotărârii instanței de judecată nu poate fi posibilă din cauza lipsei spațiului locativ liber în mun. Chișinău. Reclamantul a învederat că, toate eforturile întreprinse conform legislației în vigoare, în vederea realizării dreptului lezat, nu au dat rezultate, hotărârea judiciară nominalizată rămânând fără executare, astfel, a relatat că, conform practicii judiciare a Curții Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului, hotărârea judecătorească nu se finalizează cu pronunțarea, ci cu executarea ei, în acest sens se aduc ingerințe drepturilor sale prevăzute de art. 6 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului, care declară, că fiecare persoană are dreptul la protejarea drepturilor sale civile de către o instanță independentă, care se va pronunța referitor la drepturile sale cu caracter civil. Odată ce o hotărâre de judecată nu va fi executată are loc încălcarea art.6 din Convenție.

A precizat reclamantul că, datorită eventualei neexecutării a hotărârii judecătorești în favoarea sa, el nu poate beneficia de bunurile sale și astfel, în consecință i se încalcă dreptul său la protecția proprietății garantat de articolul 1 al Protocolului nr. 1 la Convenție.

A mai indicat că, decizia Curții Supreme de Justiție din 14 septembrie 2011, devenind irevocabilă și executorie, nu s-a putut obține executarea acestei hotărâri imediat ce a devenit executorie, acest fapt constituind o ingerință în dreptul său la respectarea bunurilor sale, așa precum este prevăzut în prima propoziție a primului paragraf al articolului 1 al Protocolului nr. 1 la Convenție, or, prin neexecutarea deciziei Curții Supreme de Justiție din 14 septembrie 2011, autoritățile naționale împiedică reclamantul, care în mod rezonabil, se așteaptă de a obține respectarea drepturilor sale, prin urmare, există o violare a articolului 1 al Protocolului nr. 1 la Convenție.

Reclamantul Vasilachi Vladimir a solicitat constatarea faptului de violare a drepturilor sale prevăzute de Articolul 6 a Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale și Articolul 1 al Protocolului 1 Adițional la Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale de către statul Republica Moldova, cauzată prin neexecutarea în termen rezonabil a deciziei Curții Supreme de Justiție din 14 septembrie 2011, încasarea din bugetul de stat prin intermediul Ministerului Justiției în beneficiul său a sumei de 150000 de lei cu titlu de prejudiciul moral, pentru neexecutarea deciziei Curții Supreme de Justiție din 14 septembrie 2011 (pentru perioada de timp din momentul depunerii precedentei cereri de chemare în judecată 19 septembrie 2012 - până la depunerea prezentei cererii de chemare în judecată pe 29 martie 2018), precum și încasarea cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 4500 de lei și încasarea cheltuielilor de judecată constituite din cheltuieli pentru xerox în mărime de 200 de lei.

Prin hotărârea din 19 iunie 2018 a Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani), a fost admisă parțial cererea de chemare în judecată depusă de Vasilachi Vladimir către Ministerul Justiției, intervenienți accesorii Consiliul mun. Chișinău și executorul judecătoresc Ungureanu Oleg cu privire la constatarea încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești și repararea prejudiciului moral.

A fost constatată încălcarea dreptului lui Vasilachi Vladimir la executarea în termen rezonabil a deciziei Curții Supreme de Justiție din 14 septembrie 2011, în perioada 16 ianuarie 2013-29 martie 2018.

A fost încasată din bugetul statului, prin intermediul Ministerului Justiției, în beneficiul lui Vasilachi Vladimir despăgubirea pentru prejudiciul moral cauzat prin neexecutarea în termen rezonabil a deciziei Curții Supreme de Justiție din 14 septembrie 2011, în perioada 16 ianuarie 2013 - 29 martie 2018, în mărime de 10000 de lei și suma de 4500 de lei cu titlu de cheltuieli de judecată pentru asistență juridică. În rest, acțiunea s-a respinsă ca neîntemeiată.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 03 octombrie 2018, au fost respinse cererile de apel declarate de Vasilachi Vladimir și de Ministerul Justiției și a fost menținută hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 19 iunie 2018.

La 20 noiembrie 2018, Vasilachi Vladimir a depus recurs asupra deciziei Curții de Apel Chișinău din 03 octombrie 2018, solicitând casarea acesteia cu examinarea cauzei în fond și admiterea acțiunii integral.

La 30 noiembrie 2018, Ministerul Justiției a depus recurs asupra deciziei Curții de Apel Chișinău din 03 octombrie 2018, solicitând casarea acesteia cu examinarea

cauzei în fond și respingerii acțiunii integral.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 23 ianuarie 2019, recursurile declarate de Vasilachi Vladimir și Ministerul Justiției au fost considerate ca fiind inadmisibile.

La 09 decembrie 2020, Agentul Governamental al Republicii Moldova a depus cerere de revizuire a deciziei Curții de Apel Chișinău din 03 octombrie 2018 și încheierii Curții Supreme de Justiție din 23 ianuarie 2019, solicitând admiterea cererii de revizuire, recunoașterea expresă a încălcării drepturilor reclamantului garantate de Articolele 6 § 1 și 13 din Convenție și de Articolul 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție. În scopul remedierii încălcării Articolelor 6 § 1 și 13 din Convenție și a Articolului 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție, casarea încheierii Curții Supreme de Justiție din 23 ianuarie 2019 și a deciziei Curții de Apel Chișinău din 03 octombrie 2018, admiterea apelului lui Vasilachi Vladimir împotriva hotărârii Judecătorei Chișinău (sediul Buiucani) din 19 iunie 2018, pronunțarea unei decizii de admitere a apelului lui Vasilachi Vladimir cu acordarea satisfacției echitabile pentru încălcările constatate prin aplicarea directă a Articolului 41 din Convenție într-un quantum proporțional cu cel acordat de către Curte în jurisprudența sa în calitate de despăgubire pentru prejudiciul material și moral, precum și pentru costuri și cheltuieli de reprezentare, din contul bugetului de stat al Republicii Moldova prin intermediul Ministerului Justiției.

Prin încheierea din 03 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost admisă cererea de revizuire declarată de către Agentul Governamental al Republicii Moldova, Rotari Oleg.

A fost constatată încălcarea drepturilor lui Vasilachi Vladimir, garantate de Articolul 6 § 1, 13 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale și a Articolului 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Vasilachi Vladimir împotriva Ministerului Justiției, intervenienți accesorii Consiliul mun. Chișinău și executorul judecătoresc Ungureanu Oleg cu privire la constatarea încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, repararea prejudiciului moral în mărime de 150000 de lei și a cheltuielilor de asistență juridică.

A fost acordat lui Vasilachi Vladimir satisfacția echitabilă pentru încălcările constatate, prin aplicarea directă a Articolului 41 din Convenție în quantum de 1650 de euro, în calitate de despăgubire pentru prejudiciul moral, inclusiv costuri și cheltuieli.

A fost încasată de la bugetul de stat prin intermediul Ministerului Justiției, în beneficiul lui Vasilachi Vladimir suma de 1650 de euro, convertiți în lei moldovenești la cursul oficial al Băncii Naționale a Moldovei, la data transferului.

A fost casată decizia Curții de Apel Chișinău din 03 octombrie 2018, emisă la cererea de chemare în judecată depusă de Vasilachi Vladimir împotriva Ministerului Justiției, intervenienți accesorii Consiliul mun. Chișinău și executorul judecătoresc Ungureanu Oleg cu privire la constatarea încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești și repararea prejudiciului moral, cauza fiind transmisă pentru repartizare în vederea examinării cererii de apel.

Prin decizia din 14 aprilie 2021 a Curții de Apel Chișinău a fost respinsă cererea de apel declarată de către Ministerul Justiției și a fost admisă cererea de apel

declarată de către Vasilachi Vladimir.

A fost casată hotărârea din 19 iunie 2018 a Judecătorei Chișinău (sediul Buiucani) și a fost pronunțată o nouă hotărâre, prin care a fost constatat încălcat dreptul lui Vasilachi Vladimir la executarea în termen rezonabil a deciziei Curții Supreme de Justiție din 14 septembrie 2011, în perioada 19 septembrie 2012 - 29 martie 2018.

A fost încasată din bugetul de stat prin intermediul Ministerului Justiției în beneficiul lui Vasilachi Vladimir despăgubirea pentru prejudiciul moral cauzat prin neexecutarea în termen rezonabil a deciziei Curții Supreme de Justiție din 14 septembrie 2011, în perioada 19 septembrie 2012-29 martie 2018, în sumă de 75 000 de lei și cheltuielile de judecată pentru asistența juridică în instanța de fond în sumă de 4500 de lei. În rest acțiunea a fost respinsă.

În consolidarea soluției enunțate, instanța de apel a constatat că prima instanță la adoptarea hotărârii a interpretat eronat normele de drept material și a dat o apreciere greșită materialelor probator anexat la dosar, astfel cuantumul prejudiciului moral încasat în sumă de 10000 de lei, nu este rezonabilă și nu constituie o satisfacție echitabilă pentru prejudiciul cauzat lui Vasilachi Vladimir prin neexecutarea în termen rezonabil a deciziei Curții Supreme de Justiție din 14 septembrie 2011, or la determinarea cuantumului acestuia urmează să se respecte criteriul echității, care presupune că despăgubirile pentru prejudiciul moral trebuie să fie juste, raționale și echitabile.

Astfel, instanța de apel reținând prevederile art.2 alin.(1) și (2) din Legea privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești nr.87 din 21 aprilie 2011 a concluzionat că acțiunea este întemeiată, având în vedere că executarea hotărârii nu a avut loc din motiv că debitorul Consiliul mun.Chișinău nu dispune de spații locative. Prin urmare lui Vasilachi Vladimir fiindu-i încălcat dreptul la executarea în termen rezonabil, hotărârea nefiind executată până în prezent după expirarea a mai mult de 9 ani, termen foarte îndelungat și inequitabil, nefiind întreprinse de către organul responsabil de executarea hotărârii judecătorești a tuturor măsurilor necesare pentru executarea în termen rezonabil a titlului executoriu.

La 26 iulie 2021, Ministerul Justiției a contestat cu recurs decizia Curții de Apel Chișinău din 14 aprilie 2021, solicitând casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri, prin care acțiunea să fie respinsă ca neîntemeiată.

În motivarea recursului a invocat că instanța de apel a interpretat eronat normele de drept material cu privire la repararea prejudiciului material.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) al Codului de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Din materialele dosarului rezultă că decizia recurată a fost pronunțată la 14 aprilie 2021, expediată Ministerului Justiției la 28 mai 2021 (f.d.219, vol. II), însă careva date privind recepționarea acesteia, la materialele dosarului lipsesc. Astfel, se constată că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul împotriva deciziei instanței de apel în termenul stabilit de lege.

Analizând temeiurile invocate în cererea de recurs, în raport cu materialele

cauzei și prevederile legale, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat de către Ministerul Justiției, inadmisibil, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) al Codului de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) al Codului de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) al Codului de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Dat fiind faptul că temeiurile de declarare a recursului împotriva deciziei curții de apel, prin prisma prevederilor secțiunii a 2-a a capitolului XXXVIII al Codului de procedură civilă, sunt strict delimitate de art. 432, Completul reține că reieșind din prevederile art. 437 alin.(1) lit. f) al Codului de procedură civilă, în sarcina recurentului este impusă obligația delimitării esenței, temeiului și argumentării acelei/acelor încălcări esențiale și/sau a acelor circumstanțe ce indică la aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, și care ar dicta necesitatea considerării recursului ca fiind admisibil.

În speță, însă criticile invocate de către Ministerul Justiției nu pot duce la admisibilitatea recursului, ori acestea nu pot fi reținute prin prisma art. 432 al Codului de procedură civilă, în condițiile în care se insistă în mod exclusiv asupra reaprecierii circumstanțelor cauzei, în detrimentul evidențierii ilegalității soluției instanței de apel.

Acest fapt denotă caracterul declarativ a recursului, fiind lipsit de esență, care evidențiază simplul fapt al dezacordului recurentului cu soluția dată de instanța de apel, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare al recursului, având în vedere faptul că, rolul exclusiv al recursului este de a asigura efectuarea unui control de legalitate a deciziei atacate în baza temeiurilor legale de declarare a recursului strict prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

Or, nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor faptice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea amănunțită a motivelor de nelegalitate pe care se întemeiază, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului înseamnă nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată. Aderent, recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, condiția legală a dezvoltării motivelor de recurs implicând determinarea greșelilor anume imputate instanței de apel, o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează.

Abordarea recurentului, în speță, însă evidențiază în mod clar dezacordul

acestui cu soluția dată de instanța de apel, iar argumentele recursului nu permit identificarea omisiunilor sau erorilor care ar impune considerarea acestuia ca fiind admisibil.

Prin prisma jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, trăsătură distinctivă care nu este evidențiată în cererea de recurs declarată de către Ministerul Justiției.

Astfel, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată lipsa temeiurilor care ar dicta necesitatea considerării recursului ca fiind admisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) ale Codului de procedură civilă, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de către Ministerul Justiției.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Dumitru Mardari

Svetlana Filincova